

sygn. akt I C 97/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 8 września 2022 r.

Sąd Rejonowy w Łęczycy, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wojciech Wysoczyński

Protokolant: st. sek. sąd. Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu, na rozprawie w dniu 8 września 2022 r. w Ł.

sprawy z powództwa Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W.

przeciwko J. I. (1)

o zapłatę

zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.051,93 / trzy tysiące pięćdziesiąt jeden złotych 93/100/ z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 lipca 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 690 / sześćset dziewięćdziesiąt złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt I C 97/22

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 20 czerwca 2014 roku, powód Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z siedzibą w W. wniósł do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew przeciwko J. I. (2) zapłatę kwoty 3.051,93 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 lipca 2013 roku do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zwrot kosztów procesu /pозew k.3-5/.

W dniu 30 czerwca 2014 roku, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty zgodnie z żądaniem z pozwu / nakaz zapłaty k.5/.

Ponowieniem z dnia 25 sierpnia 2014 roku, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 30 czerwca 2014 roku / postanowienie k. 7v/.

W dniu 3 listopada 2021 roku, zawodowy pełnomocnik pozwanego J. I. (2) wniósł o ponowne doręczenie nakazu zapłaty z dnia 30 czerwca 2014 roku, jednocześnie strona pozwana wywiodła sprzeciw od przedmiotowego nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wniósł o oddalenie powództwa kwestionując powództwo co do zasady i wysokości / sprzeciw k.12/.

W dniu 1 lutego 2022 roku, Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał sprawę według właściwości ogólnej pozwanego, to jest do Sądu Rejonowego w Łęczycy /postanowienie k.22/.

Na skutek przekazania sprawy według właściwości pełnomocnik powoda uzupełnił braki formalne pozwu / pismo k. 32- 83/.

W toku postępowania pozwany – reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika –adwokata zmienił stanowisko procesowe i nie kwestionował powództwa co do zasady ani co do wysokości. Przyznał, że pozwany ma świadomość

obowiązku zapłaty, jednakże wniósł o rozłożenie należności dochodzonej pozwem na raty w wysokości 300 złotych miesięcznie /pismo k.91 i k. 105/.

Powód nie wyraził zgody rozłożenie należności dochodzonej pozwem na raty / pismo k. 97/.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lutego 2011 r. o godzinie 8:50 w miejscowości Z. (droga (...) km). J. I. (2) kierując pojazdem marki V. (...) nr rei, (...) nie dostosował prędkości do warunków na drodze i wpadając w poślizg, i uderzył w ogrodzenie posesji nr (...) w miejscowości Z., uszkadzając go. Pozwany został ukarany mandatem karnym / bezsporne, notatka k. 54 /.

Posiadaczem pojazdu V. w dniu zdarzenia był również pozwany J. I. (2) /bezsperne/.

W dniu przedmiotowego zdarzenia pozwany nie korzystał z ochrony ubezpieczeniowej, albowiem nie została zawarta stosowna umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów / bezsporne/.

Początkowo zakład (...) uznał, iż sprawca legitymował się ubezpieczeniem OC w dniu szkody i wypłacił na rzecz poszkodowanego P. S. kwotę 3.051,93 zł tytułem uszkodzenia ogrodzenia jego posesji, jednakże po weryfikacji polisy ustalono, iż składka za poprzedni rok polisowy nie została w całości opłacona, przez co nie uległa automatycznemu przedłużeniu na kolejny okres odpowiedzialności / bezsporne, pismo k. 55 /.

Ponieważ w dacie szkody pozwany nie był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na mocy art. 98 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych był zobowiązany do wypłaty odszkodowania /bezsperne/.

Z uwagi na fakt, iż zakład ubezpieczeń wypłacił poszkodowanemu P. S. odszkodowanie w kwocie 3051,93 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie ogrodzenia posesji nr (...) w miejscowości Z., Ubezpieczeniowy zwrócił zakładowi ubezpieczeń wypłaconą na rzecz poszkodowanego kwotę 3.051,93 zł tytułem odszkodowania / bezsporne, dokumentacja k. 62-66/.

W dniach 22 kwietnia 2013 roku, 20 czerwca 2013 roku, 28 stycznia 2014 roku, powód skierował do pozwanego na adres Ł., ul. (...) wezwania do zapłaty kwoty 3.051,93 złotych. Wezwanie z dnia 22 kwietnia 2022 roku zostało odebrane przez siostrę pozwanego, zaś wezwanie z dnia 28 stycznia 2014 roku odebrał J. K. – dorosły domownik. Wezwanie z dnia 20 czerwca 2013 roku zostało awizowane / wezwania wraz z z.p.o. k.67 -72/.

Pozwany J. I. (2) posiada zatrudnienie. Jest to praca kontraktowa. Pozwany posiada na utrzymaniu czworo małoletnich dzieci, co wiąże się z koniecznością uiszczania alimentów w łącznej kwocie 2.000 złotych miesięcznie. Dodatkowo pozwany spłaca ratalnie dwa inne zobowiązania.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie powołanego powyżej materiału dowodowego w postaci dowodów z dokumentów, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo jest zasadne.

Mając na uwadze, że w piśmie z dnia 31 maja 2022 roku, i na dalszym etapie postępowania pozwany zmienił stanowisko procesowe i nie kwestionował powództwa co do zasady ani co do wysokości oraz przyznał, że ciąży na pozwanym obowiązek zapłaty Sąd, mając na uwadze treść art. 230 k.p.c., uznał stan faktyczny sprawy za bezsporny, a samo roszczenie za niekwestionowane co do zasady i wysokości.

Niezależnie jednak od powyższego z załączonych do pisma z dnia 27 kwietnia 2022 roku dowodów wynika, że sprawcą szkody oraz posiadaczem pojazdu V. był J. I. (2). Pojazd marki V. nie posiadał ubezpieczenia OC w dniu szkody.

Art. 23 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych nakłada na posiadacza pojazdu mechanicznego obowiązek zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Natomiast stosownie do treści przywołanego już art. 110 wskazanej wyżej ustawy Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługują roszczenia zwrotne wobec posiadaczy pojazdów, którzy nie dopełnili obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC oraz sprawcy szkody. Wobec powyższego, to na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu Funduszowi wypłaconych świadczeń. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w oparciu o przepis art. 110 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych ma obowiązek dochodzenia od sprawcy szkody, a także osoby, która nie dopełniła obowiązku ubezpieczenia - zwrotu spełnionego świadczenia i poniesionych kosztów.

Podstawą odpowiedzialności nieubezpieczonego posiadacza pojazdu jest art. 110 ust. 1 przywołanej ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...), w związku art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. W przedmiotowej sprawie, pozwany był nie tylko sprawcą szkody, ale również posiadaczem pojazdu w dacie szkody i to na nim ciążył obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC.

Roszczenie powoda nie jest również przedawnione. Fundusz spełnił świadczenie w dniu 18.02.2013 r., a pozew został złożony w dniu 20.06.2014 r., stąd nie minął 3 letni termin przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) roszczenia Funduszu wynikające z ust. 1 ulegają przedawnieniu na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym, nie wcześniej jednak niż z upływem 3 lat od dnia spełnienia przez Fundusz świadczenia / por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.11.2013 roku w sprawie IV CSK 120/13/.

Mając powyższe na uwadze, żądanie powoda należy ocenić jako uzasadnione co do zasady i wysokości.

Odnosząc się do zgłoszonego przez pozwanego wniosku o rozłożenia świadczenia na raty podnieść należy co następuje;

Przepis art. 320 k.p.c. i sposób ustalenia spłaty w ratach stanowi odstępstwo od ogólnych reguł wymagalności roszczenia, stąd jego zastosowanie wymaga uwzględnienia interesu nie tylko pozwanego, ale też wierzyciela, który częściowo zostaje pozbawiony należności z tytułu odsetek, na co słusznie zwrócił uwagę sąd pierwszej instancji. Zakres, w jakim następuje ograniczenie prawa wierzyciela w zakresie odsetek, winien być minimalizowany do niezbędnych granic koniecznych z uwagi na okoliczności, jakie uzasadniają rozłożenie jej na raty. / tak Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 lutego 2015 r., I ACa 699/14, LEX nr 1842249/.

Ochrona, jaką zapewnia dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces./ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 kwietnia 2014 r., V ACa 120/14, LEX nr 1506682/

Uprawnienie przewidziane w art. 320 k.p.c. przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Rozłożenie świadczenia na raty ma w szczególności na celu uchronienia pozwanego od postępowania egzekucyjnego poprzez umożliwienie mu wykonania wyroku w sposób dobrowolny. Chodzi tu o wypadki szczególnie uzasadnione, czyli takie, które w sposób ponadprzeciętny lub nadzwyczajny uzasadniają albo nawet nakazują zmodyfikowanie skutków wymagalności dochodzonego roszczenia. Ocena tych wypadków należy do sądu, jednak nie może mieć cech dowolności. Dlatego też konieczne jest oparcie jej na odpowiednich ustaleniach faktycznych / por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 października 2020 r., I ACa 394/19, LEX nr 3118425/.

W realiach przedmiotowej wprawdzie strona pozwana uwypuklała zobowiązania ciężące na pozwanym jednakże, wymaga podkreślenia, że na podstawie złożonych dokumentów nie sposób ustalić jaka jest rzeczywista sytuacja majątkowa pozwanego. W szczególności na podstawie złożonych dokumentów nie da się ustalić jakim pozwany dysponuje majątkiem i jakie dochody / choćby nieregularne / uzyskuje pozwany i na co je przeznacza, co jest niewątpliwie warunkiem niezbędnym do uwzględnienia wniosku pozwanego.

Niezależnie od powyższego, pozwany po powstaniu tytułu egzekucyjnego, będzie uprawniony do ubiegania się o udzielenia ulgi w spłacie lub rozłożenia zadłużenia na raty bezpośrednio u wierzyciela – co wprost wynika z deklaracji pełnomocnika powoda.

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. pozwany, jako przegrywający sprawę, powinien zwrócić powodowi koszty, niezbędne do celowej obrony, w skład których wchodzi: opłata od pozwu oraz wynagrodzenie pełnomocnika, będącego adwokatem, w stawce minimalnej.